

Bruselj, 21. november 2025
(OR. en)

15276/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0073 (COD)

SOC 768
EMPL 506
FIN 1340
ECOFIN 1503
COMPET 1148
CADREFIN 314
CODEC 1785

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Uredba o spremembi Uredbe (EU) 2021/691 (ESPG) glede podpore za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja – <i>splošni pristop</i>

I. UVOD

Komisija je 1. aprila 2025 predstavila predlog uredbe o spremembi Uredbe (EU) 2021/691 glede podpore za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja (7721/25) (v nadaljnjem besedilu: sprememba uredbe o ESGP). Ta predlog je del industrijskega akcijskega načrta EU za evropski avtomobilski sektor (COM(2025) 95 final) in njegov cilj je prožno odzivanje na spreminjajoče se potrebe industrije in trga dela v razvijajočem se mednarodnem trgovinskem okolju.

Cilj tega predloga je razširiti področje uporabe Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) (Uredba (EU) 2021/691), da bi podprli ne le delavce, ki so že izgubili zaposlitev, temveč tudi delavce, ki neizbežno tvegajo izgubo delovnega mesta. Zaposleni v podjetjih v postopku prestrukturiranja bi prejeli prilagojene svežnje ukrepov, če tvegajo izgubo delovnega mesta. Podjetja lahko zaprosijo svojo državo članico, da predloži vlogo za podporo iz ESGP, če izpolnjujejo merila za upravičenost in želijo ponuditi pomoč, sofinancirano iz ESGP.

V predlogu Komisije sta predlagani dve glavni spremembi uredbe o ESGP:

- (1) Razširitev področja uporabe, da bi se iz ESGP podprli ne samo presežni delavci, temveč tudi delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno. Medtem ko za podporo iz ESGP za že odpuščene delavce neposredno zaprosijo države članice, bi v primeru razširjenega področja uporabe podjetje v postopku prestrukturiranja predložilo prošnjo svojim nacionalnim organom in ti bi se na podlagi te prošnje povezali s Komisijo. Podjetje bi sofinanciralo ukrepe.
- (2) Omogočanje Komisiji, da od Evropskega parlamenta in Sveta zahteva, da na začetku leta vnaprej uporabita celotni letni proračun ESGP, da se pospeši uporaba ESGP (v nadaljnjem besedilu: postopek popolne uporabe).

V skladu s predlagano pravno podlago, tj. členom 175(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), mora Svet odločati skupaj z Evropskim parlamentom po rednem zakonodajnem postopku ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na plenarni seji 19. junija 2025.

Odbor regij je mnenje sprejel na plenarnem zasedanju, ki je bilo 2. in 3. julija 2025.

Evropski parlament naj bi svoje mnenje sprejel decembra 2025.

II. STANJE

Čeprav predlog Komisije za spremembo uredbe o ESPG ni bil predviden v prvotnem letnem delovnem programu Komisije, so bile delegacije večinoma naklonjene ustvarjanju priložnosti financiranja iz ESPG za podporo delavcem, ki sicer še niso odpuščeni, a je njihovo delovno mesto izpostavljeno tveganju, da bo neizbežno postalo presežno. Hkrati so delegacije menile, da postopka uporabe in izplačila ni potrebno obsežneje spremeniti pred koncem obdobja izvajanja, tj. do konca leta 2027.

Predlog je bil med danskim predsedovanjem obravnavan na štirih sejah delovne skupine, štirikrat pa je bil obravnavan tudi med poljskim predsedovanjem. V tem polletju so bile pripravljene in obravnavane štiri različice kompromisnega besedila. Predsedstvo je z delegacijami in Komisijo podrobno preučilo možnosti za operacionalizacijo vlog in izplačil sredstev v okviru razširjenega področja uporabe, hkrati pa omejilo upravna bremena in zmanjšalo morebitna tveganja finančne odgovornosti za države članice.

Predsedstvo je Coreperju 19. novembra 2025 poslalo najnovejše kompromisno besedilo, da bi bilo predloženo Svetu EPSCO, ki naj bi sprejel splošni pristop.

III. KOMPROMISNO BESEDILO PREDSEDSTVA

Namen kompromisnega besedila je vzpostaviti ravnotežje med potrebo po hitri in učinkoviti spremembi, potrebo po enostavno izvedljivih rešitvah ter zaščito finančnih interesov Unije in držav članic. Njegov namen je optimizirati učinek sklada z razširjenim področjem uporabe ter okrepiti njegovo nujno in preventivno naravo. Na ta način omogoča financiranje podpornih ukrepov, ki koristijo večjemu številu delavcev, hkrati pa vključuje zaščitne ukrepe glede finančne odgovornosti in omejuje upravno breme za države članice.

Med najpomembnejšimi spremembami, ki jih je v besedilo uredbe o spremembi uvedlo predsedstvo, je glede na predlog Komisije naslednje:

Člen 3 – Opredelitev pojmov

- Delegacije so navedle, da je dodana vrednost predlagane spremembe njen preventivni pristop, ki bi moral omogočiti ukrepanje, ko delavci še niso odpuščeni, a jim odpustitev grozi. Zahtevale so, naj bodo prijave vložene dovolj zgodaj, da se omogočita izvedba usposabljanja in zmanjšanje števila odpuščenih delavcev.
- Zato je bila v členu 3 (Opredelitev pojmov) opredelitev pojma „(1a) delavec, katerega delovno mesto bo neizbežno postalo presežno“ prilagojena tako, da se nanaša na delavce, vključene v pisno sporočilo delodajalcev predstavnikom delavcev, v skladu s členom 2(3) Direktive 98/59/ES. Namen te posodobitve je bolje odražati preventivni cilj spremenjene uredbe, tako da se kot referenčna točka upošteva zgodnejši datum, hkrati pa vzpostaviti pravo ravnotežje med prožnostjo in pravno varnostjo.

Člen 5a (Sporočanje števila delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno)

- Da bi bilo zajeto razširjeno področje uporabe je bil prav v ta namen dodan nov člen 5a, medtem ko člen 5 (Izračun števila presežkov in primerov prenehanja opravljanja dejavnosti) še naprej zajema sedanje področje uporabe uredbe. Ta novi člen pojasnjuje, katero število delavcev je relevantno za namene člena 4, ki določa merila za pomoč in najmanjše število delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, ki je potrebno za prejem pomoči iz ESPG.

Člen 6 – Upravičenci

- V besedilu je pojasnjeno, da delavci ostanejo upravičeni kot del skupine, katere „delovno mesto bo neizbežno postalo presežno“, tudi v primeru dejanske prekinitve delovnega razmerja. To prispeva k razlikovanju med obema ciljnim skupinama/uporabama in pojasnitvi (nadaljnjih) pravic delavcev v skladu s členom 8a v primeru odpustitve.

Člen 8a – Vloge za pomoč iz ESPG za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno

- Člen 8a podrobno določa, kako je treba pripraviti, predložiti in oceniti vloge v okviru razširjenega področja uporabe. Namen kompromisnega besedila je uravnotežiti potrebne zaščitne ukrepe s prožnostjo za države članice, hkrati pa zagotoviti predvidljiv postopek za vložitev vloge.
- V zvezi z najustrežnejšim načinom upravljanja proračuna za izvajanje razširjenega področja uporabe ESPG je predsedstvo julija države članice zaprosilo za mnenja glede tega vprašanja (dopis predsedstva 11905/25). Glede na to, da so se države članice v zvezi z razširjenim področjem uporabe zavzemale bodisi za deljeno upravljanje bodisi neposredno upravljanje, in glede na bližajoči se konec programa ESPG leta 2027 ter po poglobljenih izmenjavah mnenj s Komisijo glede možnosti in izzivov, povezanih s časovnimi omejitvami za izvajanje neposrednega upravljanja na tej stopnji, se kompromisno besedilo osredotoča na rešitev deljenega upravljanja.

- Predlagano kompromisno besedilo zdaj vključuje tudi upravne in postopkovne zaščitne ukrepe, ki obravnavajo specifičnost izvajanja razširjenega področja uporabe in pomisleke držav članic glede njihove odgovornosti, zlasti glede na vlogo Komisije v postopku.
- Da bi se zmanjšalo upravno breme in olajšalo izpolnjevanje obveznosti iz uredbe, je bil člen 8a posodobljen in zdaj določa, da Komisija pripravi nezavezujoče smernice za države članice in podjetja, vključno s kontrolnimi seznammi za sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki jih pripravijo države članice, predlogami za vloge in drugim podpornim gradivom.
- Predlog za vzpostavitev enotnih vstopnih točk je bil zavrnjen na podlagi zahtev držav članic in potrditve Komisije, da lahko države članice uporabijo svoje obstoječe strukture za obravnavo vlog za sredstva ESPG.
- Dodan je bil odstavek 2(a), v katerem je določeno, da se lahko države članice odločijo za izvajanje predhodnih pregledov finančne in upravne zmogljivosti podjetij prosilcev ter preverjanje informacij, ki jih je predložilo podjetje, in tega, ali se pričakuje, da bo ciljni sveženj izveden v skladu z nacionalno zakonodajo. Če se države članice odločijo za izvedbo takih predhodnih pregledov in preverjanj, Komisija rezultate teh pregledov in preverjanj upošteva pri oceni vloge. To je nadaljnji korak k uskladitvi ocen, ki jih pripravi država članica in Komisija.

Člen 13 – Določitev finančnega prispevka

- Člen je bil posodobljen na podlagi predlogov več držav članic, da se določi zgornja meja na podjetje, ki temelji na ocenah, izhajajočih iz sedanjih vlog. V skladu s kompromisnim besedilom financiranje za katero koli podjetje ne presega 4 000 000 EUR na državo članico in na finančno leto. Namen te določbe je omejiti tveganje, da bi posamezno podjetje izčrpalo vire financiranja, in zagotoviti, da bodo sredstva na voljo za prestrukturiranje v različnih državah članicah.

Člen 15 – Proračunski postopek in izvrševanje proračuna

- Države članice so zavrnilo predlog za nadomestitev člena 15 in spremembo postopka za uporabo sklada. V kompromisnem besedilu je ohranjeno besedilo člena 15 iz sedanje uredbe o ESPG, pri čemer je pojasnjeno le, da se uporablja tudi za vloge v zvezi z razširjenim področjem uporabe.

Člen 16 – Ne zadostna sredstva

- Predlog Komisije za nadomestitev člena 16 je bil zavrnjen. V kompromisnem besedilu je ohranjeno besedilo člena 16 iz sedanje uredbe o ESPG, le posodobljeno je, da se uporablja tudi za vloge v zvezi z razširjenim področjem uporabe.

Člen 17 – Plačilo in uporaba finančnega prispevka

- Da bi države članice lahko nadzorovale izplačila in tako čim bolj zmanjšale tveganje, kadar menijo, da je to potrebno, je v kompromisnem besedilu zdaj določeno, da lahko države članice zagotovijo plačila predhodnega financiranja v obrokih.

Besedilo odraža temeljit proces razmisleka in posvetovanja z državami članicami in Komisijo. Predstavlja prožen in uravnotežen pristop ter upošteva časovne omejitve. Da bi čim bolj povečali dodano vrednost te spremembe uredbe o ESPG, bi bilo treba pravočasno začeti in izvesti pogajanja s Parlamentom.

IV. ZAKLJUČEK

Svet naj doseže dogovor o splošnem pristopu glede besedila iz priloge k temu dopisu in pooblasti predsedstvo, da se o zadevi začne pogajati z Evropskim parlamentom.

2025/0073 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) 2021/691 glede podpore za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta³ je bil ustanovljen Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) za večletni finančni okvir od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013. ESPG je bil ustanovljen, da bi Unija lahko izkazovala solidarnost z delavci, ki so izgubili zaposlitev zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih zaradi globalizacije.
- (2) Področje uporabe ESPG je bilo leta 2009 v sklopu evropskega načrta za oživitve gospodarstva razširjeno z vključitvijo delavcev, ki so bili odpuščeni neposredno zaradi svetovne finančne in gospodarske krize.
- (3) Z Uredbo (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ je bil ustanovljen ESPG za obdobje večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Razširjeno je bilo tudi področje uporabe ESPG z odpusti, ki so posledica katere koli nove svetovne finančne in gospodarske krize. Poleg tega je bila spremenjena Uredba (EU) št. 1309/2013 z uvedbo pravil, na podlagi katerih je možno z ESPG izjemoma kriti kolektivne vloge, pri katerih so udeležena mala in srednja podjetja, ki se nahajajo v eni regiji, delujejo pa v različnih gospodarskih panogah na ravni oddelkov NACE Revizija 2⁵, kadar država članica prosilka dokaže, da mala in srednja podjetja predstavljajo glavno ali edino vrsto poslovne dejavnosti v tej regiji.

³ Uredba (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ([UL L 406, 30.12.2006, str. 1](#)).

⁴ Uredba (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006 ([UL L 347, 20.12.2013, str. 855](#)).

⁵ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (Besedilo velja za EGP) ([UL L 393, 30.12.2006, str. 1](#)).

- (4) Z Uredbo (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta je bil ustanovljen ESPG za obdobje večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027. Da bi bil ESPG bolj odziven na hitro spreminjajoče se gospodarske izzive v globaliziranem gospodarstvu, je bilo njegovo področje uporabe ponovno razširjeno na vse vrste obsežnih prestrukturiranj ne glede na njihov vzrok. Nižji prag bolje odraža dejansko stanje v manj poseljenih regijah. Glede na dvojni digitalni in zeleni prehod so se ukrepi, ki upravičence pripravljajo na dvojni prehod, šteli za obvezne elemente vsakega usklajenega svežnja prilagojenih ukrepov, ki se ponudijo upravičencem. Poleg tega so bile stopnje sofinanciranja usklajene z najvišjo stopnjo sofinanciranja iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, v posameznih državah članicah. Uvedena je bila tudi obvezna raziskava med upravičenci.
- (5) Glavni instrument Unije za pomoč prizadetim delavcem je ESS+, ki pomoč ponuja na podlagi predvidevanj. Tudi ESPG ponuja pomoč kot odziv na velika prestrukturiranja. Vendar ta ureditev ne odraža ustrezno dejstva, da obsežna prestrukturiranja običajno potekajo v daljšem obdobju. Države članice lahko ESS+ uporabijo za izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, vendar ESS+ ne zagotavlja podpore za izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev v nujnih razmerah, v kakršnih se na primer znajdejo delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno. Podjetja, ki zaposlujejo zadevne delavce, so pogosto v ekonomskih težavah in zato sama ne morejo ponuditi takšne pomoči.

⁶ Uredba (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1296/2013 (UL L 231, 30.6.2021, str. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

- (6) Vloga ESPG kot prožnega instrumenta, ki podpira delavce, ki zaradi obsežnih prestrukturiranj izgubijo zaposlitev, in jim pomaga, da čim hitreje najdejo drugo zaposlitev, ostaja pomembna. Unija bi morala še naprej zagotavljati posebno, enkratno podporo za lažje ponovno vključevanje presežnih delavcev v dostojno in trajnostno zaposlitev na področjih, v sektorjih, na ozemljih ali trgih dela, ki jih so jih prizadele hude gospodarske motnje. EU mora zagotoviti svojo trajnostno blaginjo in konkurenčnost, hkrati pa ohraniti svoje edinstveno socialno tržno gospodarstvo, uspešno izvesti dvojni prehod ter zaščititi svojo demokracijo, gospodarsko varnost in geopolitični položaj. Da bi zaščitili prihodnost EU kot gospodarske sile in njen napredek pri dvojnem digitalnem in zelenem prehodu, je nujno treba podpreti delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja, da bi lahko pridobili spretnosti, ki jim bodo v pomoč pri prehodu na drug položaj ali pri zamenjavi zaposlitve.
- (7) Zato je treba spremeniti Uredbo (EU) 2021/691, da se pomoč iz ESPG lahko ponudi tudi delavcem, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja. Ker so ti delavci še vedno aktivno zaposleni, lahko njihov delodajalec zaprosi za pomoč prek organov zadevne države članice. Ker se ESPG izvaja z deljenim upravljanjem, lahko za sofinanciranje iz ESPG zaprosijo organi držav članic, potem ko prejmejo prošnjo podjetja, pod pogojem, da se zadevno podjetje strinja, da bo zagotovilo nacionalno sofinanciranje. Če je finančni prispevek iz ESPG odobren, bi morala zadevna država članica zaprosena sredstva dati na voljo podjetju. Podjetje bi moralo državi članici najpozneje v šestih mesecih po koncu izvajanja pomoči dati na voljo vse informacije, potrebne za predložitev celovitega, popolnega obrazca vloge (vključno zlasti s številom načrtovanih odpustov in načrtovanih tečajev usposabljanja), vse podatke in informacije, potrebne za finančni nadzor prve in druge stopnje, ter vse informacije, potrebne za pripravo končnega poročila o izvrševanju zadevnega finančnega prispevka. Komisija bo pripravila raziskavo med upravičenci, podjetje pa bi moralo dostop do te raziskave deliti z delavci, ki so bili vključeni v program.

- (8) Da bi države članice lahko zmanjšale finančna tveganja in obveznosti, povezane z izvajanjem ciljno usmerjenega svežnja, bi se lahko odločile, da pred predložitvijo vloge Komisiji izvedejo učinkovite in sorazmerne finančne in upravne preglede.
- (8a) Komisija in države članice bi morale svoje odgovornosti izvajati na način, pri katerem se upoštevajo upravni stroški, ki jih imajo podjetja in nacionalni organi pri pripravi vloge, in ki je sorazmeren z ocenjenimi finančnimi tveganji, povezanimi z vlogo.
- (9) Pri podpori delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja, bi bilo treba upoštevati obstoječe oblike podpore, ki so na voljo v okviru nacionalnih ukrepov. Sheme skrajšanega delovnega časa ne bi smele biti upravičene do podpore iz ESPG, saj se ne nanašajo na presežna delovna mesta, temveč na njihovo začasno ukinitvev. Podjetje prosilec lahko izvajanje usklajenega svežnja prilagojenih ukrepov ali njegovih delov odda podizvajalcem, če to dovoljujejo nacionalni ukrepi.
- (10) Stopnja sofinanciranja za takšne ukrepe, ki so namenjeni delavcem, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja, bi morala biti enaka stopnji sofinanciranja za pomoč iz ESPG za presežne delavce. Podjetja, ki zaprosijo za podporo iz ESPG, bi morala zagotoviti nacionalno sofinanciranje.
- (11) Stopnja sofinanciranja za izdatke, ki jih ima država članica v zvezi z vlogami za podporo iz ESPG in njihovo obravnavo, vključno z upravnimi stroški in stroški osebja, povezanimi s predhodnimi pregledi, dejavnostmi priprave, upravljanja, informiranja in oglaševanja ter nadzora in poročanja, bi morala znašati 100 %.

- (12) Ker so delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, še vedno aktivno zaposleni, bi morali biti upravičeni samo tisti aktivni ukrepi politike trga dela, ki tem delavcem pomagajo pri preusposabljanju ali izpopolnjevanju ali nudijo svetovanje ali mentorstvo, vključno z ukrepi, namenjenimi delavcem, ki bi nekega dne lahko ustanovili lastno podjetje. Zato niso upravičene niti pomoči niti nepovratna sredstva za zagon podjetij.
- (13) Delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno in ki prejemajo pomoč iz ESPG, bi morali ostati upravičeni kot del skupine, katere „delovno mesto bo neizbežno postalo presežno“, tudi če se njihovo delovno razmerje konča. Prav tako bi morali ostati upravičeni do morebitnih novih vlog zadevnih držav članic v podporo presežnim delavcem iz istega podjetja.
- (14) Ker ima Komisija vse več nalog pri izvajanju Uredbe (EU) 2021/691, bi ji bilo treba omogočiti, da zaprosi za tehnično pomoč v višini največ 1,5 % skupnega najvišjega letnega zneska ESPG. Ta višja stopnja je upravičena tudi zato, ker je bil najvišji letni znesek ESPG znižan pri vmesni reviziji večletnega finančnega okvira.
- (15) [črtano]
- (16) [črtano]
- (17) [črtano]
- (18) Ta uredba bi morala začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2021/691 se spremeni:

(1) **v členu 1 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:**

„2. ESPG v skladu s členom 4 nudi podporo presežnim delavcem in samozaposlenim osebam, ki so prenehale opravljati dejavnost, med velikimi prestrukturirani ter delavcem, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetjih v postopku prestrukturiranja.“;

(2) **člen 2** se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2

Poslanstvo in cilja

1. ESPG podpira socialno-ekonomsko preobrazbo, ki je posledica globalizacije ter tehnoloških in okoljskih sprememb, na način, da presežnim delavcem in samozaposlenim osebam, ki so prenehale opravljati dejavnost, pomaga pri prilagajanju na strukturne spremembe. ESPG je sklad za nujne primere, ki deluje reaktivno. Kot tak prispeva k izvajanju načel, določenih v okviru evropskega stebra socialnih pravic, ter krepi socialno in ekonomsko kohezijo med regijami in državami članicami.

2. Cilja ESPG sta izkazovanje solidarnosti in spodbujanje dostojne in trajnostne zaposlitve v Uniji z nudenjem pomoči v primeru velikih prestrukturiranj, zlasti tistih, ki jih povzročijo izzivi, povezani z globalizacijo, kot so spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih, trgovinski spori, pomembne spremembe v trgovinskih odnosih Unije ali sestavi notranjega trga, in finančne ali gospodarske krize, pa tudi prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ali ki so posledice digitalizacije ali avtomatizacije. ESPG podpira upravičence, da se čim prej vrnejo v dostojno in trajnostno zaposlitev. Še zlasti so pomembni ukrepi, ki so v pomoč najbolj prikrajšanim skupinam. ESPG delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, podpira tudi pri pridobivanju potrebnih spretnosti, ki jim bodo v pomoč pri prehodu na drug položaj ali zamenjavi zaposlitve v sedanjem ali drugem podjetju.“;

(3) **člen 3** se spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka:

„(1a) ‚delavec, katerega delovno mesto bo neizbežno postalo presežno‘ pomeni delavca – ne glede na vrsto ali trajanje njegovega delovnega razmerja –, čigar pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje naj bi se končalo z odpustom v skladu s pisnim sporočilom delodajalca predstavnikom delavcev, v katerem jih ta med posvetovanji z njimi v skladu s členom 2(3) Direktive 98/59/ES med drugim obvesti o številu in kategorijah delavcev, ki jih bo odpustil;“;

(b) doda se naslednja točka:

„(6) ‚podjetje v postopku prestrukturiranja‘ pomeni podjetje v postopku, ki vključuje kolektivne odpuste iz Direktive 98/59/ES.“;

(4) **člen 4** se spremeni:

(a) **odstavek 1** se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice lahko za finančni prispevek iz ESPG za ukrepe, namenjene presežnim delavcem in samozaposlenim osebam, zaprosijo v skladu z določbami iz tega člena. Za finančni prispevek iz ESPG zaprosijo v primeru prošenj podjetij v zvezi z ukrepi, namenjenimi delavcem, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno.“;

(b) v **odstavku 2** se doda naslednja točka:

„(d) načrtovani kolektivni odpusti vsaj 200 delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetju v postopku prestrukturiranja v državi članici.“;

(c) **odstavek 3** se nadomesti z naslednjim:

„3. Na majhnih trgih dela se v ustrezno utemeljenih primerih, zlasti v zvezi z vlogami, pri katerih so udeležena MSP, šteje, da je vloga za finančni prispevek na podlagi tega člena sprejemljiva, tudi če merila iz odstavka 2 niso v celoti izpolnjena, pod pogojem, da odpusti ali načrtovani kolektivni odpusti resno vplivajo na zaposlenost in lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo.

Kar zadeva vloge iz člena 8, država članica ustrezno utemelji prošnjo in navede, katera merila iz odstavka 2 tega člena niso v celoti izpolnjena.

Kar zadeva vloge iz člena 8a, država članica predloži vlogo na podlagi ustrezno utemeljene prošnje podjetja, vključno z navedbo meril iz odstavka 2 tega člena, ki niso v celoti izpolnjena.“;

(5) **člen 5** se spremeni:

(a) v **prvem odstavku** se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Država članica prosilka navede metodo, po kateri je število presežnih delavcev in samozaposlenih oseb, ki so prenehale opravljati dejavnost, za namen člena 4, izračunano na enega ali več od naslednjih datumov:“;

(b) **drugi odstavek** se nadomesti z naslednjim:

„V primerih iz prvega odstavka, točka (a), tega člena država članica prosilka Komisiji zagotovi dodatne informacije o dejanskem številu odpustov v skladu s členom 4, preden Komisija zaključi oceno.“;

(5a) vstavi se nov člen 5a:

„Člen 5a

Sporočanje števila delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno

Za namene člena 4 država članica prosilka kot število delavcev, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, sporoči število delavcev, navedeno v pisnem sporočilu delodajalca predstavnikom delavcev, ki ga delodajalec predloži pristojnemu javnemu organu v skladu z drugim pododstavkom člena 2(3) Direktive 98/59/ES.“;

(6) **člen 6** se spremeni:

(a) v **odstavku 1** se doda naslednja točka:

„(c) delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno v podjetju v postopku prestrukturiranja. Ti delavci ostanejo upravičeni kot del skupine, katere „delovno mesto bo neizbežno postalo presežno“, tudi v primeru dejanske prekinitve delovnega razmerja. Upravičena so samo prestrukturiranja, ki veljajo za kolektivno odpuščanje na podlagi Direktive 98/59/ES.“;

(b) doda se **odstavek 3**:

„Delavci, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, iz točke (c) prvega odstavka ostanejo upravičeni ne glede na podporne ukrepe, ki jih zagotovi država članica in se financirajo izključno iz državnih sredstev, pod pogojem, da ti ukrepi niso del usklajenega svežnja iz člena 7.“;

(7) **člen 7** se spremeni:

(a) **odstavek 1** se nadomesti z naslednjim:

„1. Finančni prispevek iz ESPG se lahko izplača za aktivne ukrepe politike trga dela, ki so del usklajenega svežnja, namenjenega za lažjo ponovno vključitev ciljnih upravičencev, zlasti najbolj prikrajšanih med njimi, v zaposlitev ali samozaposlitev ali za pomoč delavcem iz člena 6, prvi odstavek, točka (c), pri pridobivanju spretnosti, ki jih potrebujejo bodisi za prehod na drug položaj pri sedanjem delodajalcu bodisi za prehod k drugemu delodajalcu.“;

- (b) v **odstavku 2**, drugi pododstavek, se doda naslednja točka:

„(c) za upravičence iz člena 6, prvi odstavek, točka (c), usklajeni sveženj lahko vključuje usposabljanje in preusposabljanje, prilagojeno potrebam posameznega delavca, vključno v zvezi z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo ter drugimi spretnostmi, ki jih zahteva digitalna doba, certificiranje pridobljenega znanja in spretnosti, individualne storitve za pomoč pri iskanju zaposlitve in dejavnosti za ciljne skupine, poklicno svetovanje, svetovalne storitve, mentorstvo, pomoč pri iskanju nadomestne zaposlitve, spodbujanje podjetništva in dejavnosti sodelovanja. Ne vključuje shem skrajšanega delovnega časa, nepovratnih sredstev za zagon podjetja ali nadomestil.“;

- (8) **člen 8** se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Vloge za pomoč iz ESPG za presežne delavce in samozaposlene osebe, ki so prenehale opravljati dejavnost“;

- (b) **odstavek 6** se nadomesti z naslednjim:

„6. Komisija na podlagi informacij, ki jih predloži država članica prosilka, svojo oceno skladnosti vloge s pogoji za zagotovitev finančnega prispevka zaključi v 50 delovnih dneh od prejema popolne vloge ali, kjer je ustrezno, njenega prevoda.

Če Komisija ne more spoštovati tega roka, državo članico o tem obvesti še pred njegovim iztekom ter določi nov datum za svojo oceno. Novi datum nastopi najpozneje 20 delovnih dni po roku iz prvega pododstavka.“;

- (c) [črtano]

(9) vstavi se naslednji **člen 8a**:

„Člen 8a

Vloge za pomoč iz ESPG za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno

1. Podjetja v postopku prestrukturiranja lahko zadevno državo članico zaprosijo, da vloži vlogo za finančni prispevek iz ESPG, če so izpolnjena merila za pomoč iz člena 4(2), točka (d), in če podjetje želi ponuditi pomoč, sofinancirano iz ESPG, tistim delom svoje delovne sile, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, v skladu s členom 6, prvi odstavek, točka (c), za celotno obdobje izvajanja. Podjetje lahko takšno prošnjo predloži od datuma, ko je pristojnemu javnemu organu v skladu z drugim pododstavkom člena 2(3) Direktive 98/59/ES predložilo pisno sporočilo predstavnikom delavcev, ki med drugim vsebuje število in kategorije delavcev, ki jih bo odpustilo.
2. Komisija zagotovi nezavezujoče smernice, kontrolne seznane in predloge. Države članice se lahko odločijo, da bo za predložitev prošenj obvezna uporaba predlog, ki jih zagotovi Komisija. Države članice objavijo ustrezne smernice in predloge v pomoč podjetjem pri pripravi prošenj. Informacije, ki jih predloži podjetje z uporabo teh predlog, zajemajo vse informacije, potrebne za vlogo za finančni prispevek iz ESPG, kot je določeno v spodnjem odstavku.

2(a). Države članice predložijo vloge na podlagi prošenj iz odstavka 1. Brez poseganja v neodvisno oceno vloge za finančni prispevek iz ESPG iz odstavka 9 tega člena, ki jo opravi Komisija, lahko država članica izvede predhodne preglede, da preveri:

- a) finančne in upravne zmogljivosti podjetja prosilca za izvrševanje prispevka iz ESPG za prizadete delavce,
- b) informacije, predložene v skladu z odstavkom 10, točke (d), (f) in (j), tega člena, ter
- c) ali se pričakuje, da bo ciljno usmerjeni sveženj izveden v skladu z nacionalnim pravom.

Ti pregledi in preverjanja lahko med drugim vključujejo oceno finančnih tveganj za državo članico, vključno z morebitnimi goljufivimi dejavnostmi, tveganjem dvojnega financiranja itd. Če države članice izvedejo predhodne preglede in preverjanja, Komisiji ob predložitvi vloge sporočijo rezultate teh pregledov in preverjanj ter svojo oceno prošnje, ki jo je predložilo podjetje. Komisija te informacije upošteva pri oceni vloge.

3. Države članice vse prošnje obravnavajo enako in po vrstnem redu prejema, ne da bi uveljavljale diskrecijsko pravico glede njihove dopustnosti in upravičenosti, ter vložijo vloge za pomoč, ki jih prejmejo od podjetij. Države članice ne uvedejo dodatnih zahtev niti ne spremenijo zahtev iz te uredbe.

4. Država članica prosilka vlogo za finančni prispevek iz ESPG pri Komisiji vloži v 15 delovnih dneh od datuma, na katerega je prejela popolno prošnjo podjetja.

5. Zadevna država članica na zahtevo podjetja slednjemu zagotavlja smernice med celotnim postopkom za vložitev vloge.
 6. Komisija na zahtevo države članice prosilke slednji zagotavlja smernice med celotnim postopkom za vložitev vloge.
 7. Komisija v 10 delovnih dneh od datuma vložitve vloge ali, kadar je ustrezno, v 10 delovnih dneh od datuma, na katerega Komisija prejme prevod vloge, pri čemer se upošteva kasnejši datum, potrdi prejem vloge in od države članice prosilke zahteva vse dodatne informacije, ki jih potrebuje za oceno vloge. Če zahtevane dodatne informacije zadevajo informacije, ki jih lahko zagotovi podjetje, mora te informacije za državo članico pripraviti podjetje.
 8. Če Komisija zahteva dodatne informacije, ji država članica odgovori v 15 delovnih dneh od datuma zahteve. Komisija na zahtevo države članice prosilke navedeni rok podaljša za 10 delovnih dni. Vse takšne zahteve za podaljšanje morajo biti ustrezno utemeljene.
 9. Komisija na podlagi informacij iz vloge svojo oceno skladnosti vloge s pogoji za zagotovitev finančnega prispevka zaključi v 50 delovnih dneh od prejema popolne vloge ali, kjer je ustrezno, njenega prevoda. Komisija preveri informacije, predložene v skladu z odstavkom 10.
- Če Komisija tega roka ne more spoštovati, državo članico prosilko o tem obvesti še pred iztekom roka ter določi nov datum za svojo oceno. Novi datum nastopi najpozneje 20 delovnih dni po roku iz prvega pododstavka.

10. Vloga vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime zadevnega podjetja;
- (b) ocenjeno število presežnih delovnih mest v skladu s členom 6, prvi odstavek, točka (c);
- (c) kratek opis dogodkov, ki so privedli do prestrukturiranja;
- (d) potrditev, da je podjetje izpolnilo in še naprej izpolnjuje svoje pravne obveznosti ali kolektivne pogodbe, ki urejajo te načrtovane odpuste, ter ustrezno s tem skrbi za svoje delavce, in opis postopkov, ki jih podjetje upošteva pri posvetovanju s ciljnim upravičenci ali njihovimi predstavniki;
- (e) okvirno razčlenitev sestave ciljnih upravičencev po spolu, starostni skupini in stopnji izobrazbe, ki se uporabi za oblikovanje usklajenega svežnja;
- (f) podroben opis usklajenega svežnja in s tem povezanih izdatkov, tudi morebitnih ukrepov za podporo zaposlovalnih pobud za prikrajšane, mlade in starejše upravičence;
- (g) predvideni proračun za vsakega od sestavnih delov usklajenega svežnja v podporo ciljnim upravičencem, ki ga bo ponudilo podjetje;

(h) datume, na katere so se začeli ali naj bi se začeli zagotavljanje usklajenega svežnja za ciljne upravičence in dejavnosti za izvajanje ESPG, kot je določeno v členu 7;

(i) predvideni proračun za vse pripravljalne dejavnosti, vključno s predhodnimi pregledi, ter dejavnosti upravljanja, informiranja in oglaševanja, nadzora ter poročanja, ki jih država članica prosilka izvaja v zvezi s takšno vlogo;

(j) izjavo o tem, zakaj usklajeni sveženj ne nadomešča ukrepov, za katere so po nacionalnem pravu ali kolektivnih pogodbah odgovorni delodajalci;

(k) potrditev s strani zadevnega podjetja, da bo sofinanciralo ukrepe in da je edini vir nacionalnega sofinanciranja;

(l) potrditev s strani države članice, da ni zagotovila nobenih finančnih sredstev za sveženj ukrepov iz vloge.

Informacije iz točk (a) do (h) in (j) do (k) državi članici zagotovi podjetje.“;

(10) v členu 11 se **odstavek 1** nadomesti z naslednjim:

„1. Na pobudo Komisije se lahko največ 1,5 % najvišjega letnega zneska ESPG uporabi za tehnične in upravne odhodke za njegovo izvajanje, kot so dejavnosti priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, pa tudi zbiranje podatkov, vključno v zvezi s korporativnimi informacijsko-tehnološkimi sistemi, dejavnosti komuniciranja in dejavnosti za boljšo prepoznavnost ESPG kot sklada ali za posebne projekte in druge ukrepe tehnične pomoči. Takšni ukrepi lahko zajemajo prihodnja in pretekla programska obdobja.“;

(11) **člen 13** se spremeni:

(a) **odstavek 1** se nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija na podlagi ocene, opravljene v skladu s členom 8 ali členom 8a, zlasti ob upoštevanju števila ciljnih upravičencev, predlaganih ukrepov in predvidenih stroškov, oceni in predlaga znesek finančnega prispevka iz ESPG, ki se lahko izplača, če sploh, glede na omejitve razpoložljivih sredstev.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Stopnja sofinanciranja za izdatke, ki jih ima država članica za upravičence iz člena 6, prvi odstavek, točka (c), in v zvezi z ukrepi iz člena 7(5), je 100 %.“;

(c) **odstavek 3** se nadomesti z naslednjim:

„3. Če Komisija na podlagi ocene, opravljene v skladu s členom 8 ali členom 8a, sklene, da so pogoji za finančni prispevek v okviru te uredbe izpolnjeni, takoj začne postopek iz člena 15. V skladu s členom 8a finančni prispevek iz ESPG za posamezno podjetje ne presega 4 000 000 EUR na državo članico za katero koli proračunsko leto.“;

(12) v členu 14 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Izdatki so do finančnega prispevka iz ESPG upravičeni od datumov, določenih v vlogi v skladu s členom 8(7), točka (j), ali členom 8a(10), točka (h), na katere zadevna država članica ali zadevno podjetje začne ali bi morala oziroma moralo začeti zagotavljati usklajeni sveženj za ciljne upravičence ali na katere ima država članica administrativne izdatke zaradi izvajanja ESPG v skladu s členom 7(1) in 7(5).

2. Država članica ali podjetje brez nepotrebnega odlašanja začne izvajati upravičene ukrepe iz člena 7, ki jih izpelje čim prej, v vsakem primeru pa v 24 mesecih od datuma začetka veljavnosti sklepa o finančnem prispevku.“;

(13) v členu 15 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Predlog sklepa o uporabi ESPG na podlagi odstavka 1 vsebuje:

(a) oceno, opravljeno v skladu s členom 8(6) in **členom 8a(9)**, skupaj s povzetkom informacij, na katerih ta ocena temelji, in

(b) razloge, ki upravičujejo zneske, predlagane v skladu s členom 13(1).“;

- (14) **člen 16** se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16

Nezadostna sredstva

Z odstopanjem od rokov iz členov 8, 8a in 15 lahko Komisija v izjemnih primerih in pod pogojem, da preostale odobritve za prevzem obveznosti, ki so še na voljo v ESPG, ne zadostujejo za kritje zneska pomoči, ki je v skladu z njenim predlogom za uporabo ESPG potreben, predlog za uporabo ESPG in naknadni zahtevek za proračunsko prerazporeditev odloži, dokler odobritve za prevzem obveznosti niso na voljo v naslednjem letu. Letno proračunsko zgornjo mejo ESPG je treba spoštovati v vseh okoliščinah.“;

- (15) v **členu 17** se doda naslednji odstavek:

„6. Zadevna država članica da po prejemu plačila predhodnega financiranja s strani Komisije zadevnemu podjetju na voljo tisti del plačila predhodnega financiranja, ki se nanaša na usklajeni sveženj ukrepov, ki jih izvaja podjetje. Države članice se lahko odločijo, da dajo plačilo predhodnega financiranja na voljo v obrokih. Načini plačila so določeni v aktu, ki ureja finančni prispevek države članice podjetju. Po potrebi lahko sredstva usmerijo v podjetje prek ustreznega regionalnega ali drugega javnega organa, če to ne povzroči zamude pri plačilu. Država članica zadrži tisti del predhodnega financiranja, ki se nanaša na ukrepe iz člena 7(5), oziroma ta del usmeri v regionalni ali drug javni organ.“;

(16) v **členu 20** se doda naslednji odstavek:

„3. Kadar podjetje izvršuje finančni prispevek iz ESPG za delavce, katerih delovno mesto bo neizbežno postalo presežno, do konca šestega meseca po izteku obdobja izvajanja zadevni državi članici predloži končno poročilo o izvrševanju finančnega prispevka, vključno z vsemi ustreznimi informacijami iz odstavka 1.“;

(17) v **členu 22** se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija v šestem mesecu po koncu posameznega obdobja izvajanja začne raziskavo med upravičenci. Raziskava med upravičenci je na voljo za sodelovanje vsaj štiri tedne. Države članice raziskavo med upravičenci razdelijo upravičencem in jih še vsaj enkrat opozorijo nanjo, Komisijo pa obvestijo o razdelitvi in poslanem opozorilu. V primerih pomoči, ki jo podjetje zagotovi upravičencem na podlagi člena 6, prvi odstavek, točka (c), je zadevno podjetje odgovorno za razdelitev raziskave, ki jo pripravi Komisija, med delavci, ki so sodelovali v ukrepih. Komisija zbere odgovore na raziskave med upravičenci in jih analizira za uporabo pri prihodnjih ocenah.“

(18) [Predlagani dodatek člena 28a se črta.]

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
